

MUISTIO YLEISÖTILAISUUDESTA, HELSINKI 16.4.2013

NORD STREAM -LAAJENNUSHANKE YVA-OHJELMA

1. Esitykset

Osanottajat

- 5 yksityishenkilöä
- Yhteysviranomainen
- 5 henkilöä Nord Streamista ja
- 7 henkilöä Rambollista.

Päivämäärä 30/04/2013

Ramboll
Pakkahuoneenaukio 2
PL 718
33101 TAMPERE

Päivi Blinnikka Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta (ELY-keskus, yhteysviranomainen) toivotti osallistujat tervetulleiksi tilaisuuteen. Blinnikka toimi tilaisuuden puheenjohtajana.

P +358 20 755 6800
F +358 20 755 6801
www.ramboll.fi

Minna Sundelin Nord Streamista (hankkeesta vastaava) esittäytyi ja esitteli muut Nord Streamin tiimin jäsenet Tiina Salosen ja Simon Bonnelliin sekä YVA-konsultin projektipäällikön Tore Granskogin.

Tiina Salonen Nord Streamista (hankkeesta vastaava) esitteli yhtiön, hankkeen historian (Nord Stream -hanke, putkilinjat 1 ja 2) sekä Nord Stream -laajennushankkeen tarkoituksen ja alustavan aikataulun.

Tore Granskog Rambollista (YVA-konsultti) esitteli YVA-ohjelman sisällön ja YVA-menettelyn (vaihtoehdot, YVA:n alustavan aikataulun, julkisen kuulemisen, arvioitavat vaikutukset jne.).

Päivi Blinnikka esitteli YVA-menettelyn, joka käynnistyi 26.3.2013 ELY-keskuksen vastaanottaessa Nord Stream AG:ltä YVA-ohjelman. Ohjelman asettamisesta julkisesti nähtäville tiedotettiin 25 kunnassa 8.–9.4.2013 ja suunnittelualueen suurimmissa sanomalehdissä. Samalla arvioidun vaikutusalueen viranomaisille lähetettiin lausuntopyynnöt.

Kaikki Nord Streamin, Rambollin ja ELY-keskuksen esitykset ovat liitteenä.

2. Kysymykset (K), vastaukset (V), huomautukset (H)

K, Päivi Blinnikka (ELY-keskus): Mihin putkilinjakäytävän leveys perustuu? Se näyttää varsin leveältä.

V, Simon Bonnell (Nord Stream): Putkilinjakäytävän kartoissa esitetty leveys on alue, jolle tutkimuslupaa on haettu. Ensisijainen tavoite on kuitenkin kehittää putkilinjareitit 2 km leveään tutkimuskäytävän sisällä. Tutkimuslupaa haettiin leveämmälle, enintään 5 km leveälle käytävälle, jotta putkilinjan (-linjojen) sijainti voitaisiin tarvittaessa optimoida. Näin uutta lupaa tutkimuksille ei tarvitse hakea siinä tapauksessa, että tutkimuksia joudutaan suorittamaan tavoitteeksi asetetun 2 km:n käytävän ulkopuolella.

K, yksityishenkilö: Mitä Suomi hyötyy hankkeesta rahallisesti vai saammeko osaksemme vain ympäristöriskit?

V, Minna Sundelin (Nord Stream): Esimerkiksi nykyiseen Nord Stream -hankkeeseen liittyvät logistiset toimenpiteet työllistivät suoraan yli 200 henkilöä ja välillisesti 100 henkilöä hankkeen aikana. Kaikkiaan henkilötyövuosien määrä oli Suomessa noin 1300. Lisäksi Nord Stream -hankkeen aikaiset kumulatiiviset tuotot mukaan lukien investoinnit logistiikkaan ja alihankkijoiden saamat tuotot olivat Suomessa yhteensä reilusti yli 170 milj. euroa.

H, Tiina Salonen (Nord Stream): Nord Stream -putkilinjojen 1 ja 2 rakennusvaiheen seurantalulokset osoittivat, että ympäristövaikutukset ovat olleet lyhytaikaisia, paikallisia ja vähäisiä.

K, yksityishenkilö: Sodan aikana Venäjä ryösti Saimaan kanavan eteläpään, ja ellen erehdy, Suomen on maksettava vuokraa omasta maastaan – vuokranmaksu jatkuu yhä osasta Saimaan kanavaa. On käsittämätöntä, että kaikki annetaan pois ilmaiseksi. Tilanteen olisi oltava 50-50: jotain saadaan ja jotain annetaan.

V, Päivi Blinnikka: Yhteysviranomainen ei ota kantaa poliittisiin kysymyksiin. Meillä ei ole siihen oikeutta eikä velvollisuutta.

V, Minna Sundelin: Ensinnäkin, Nord Stream -hankkeeseen ja Nord Stream -laajennushankkeeseen sovelletaan Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimusta (UNCLOS), ja sen artiklaa 79. Sopimus antaa oikeuden laskea putkilinjoja, jos noudatetaan niiden maiden esim. ympäristösäännöksiä, joiden talousvyöhykkeiden kautta putkilinjat kulkevat. Toiseksi, Nord Stream AG on yhtiö, jonka omistavat viisi eri energiayhtiötä. Nord Stream ja Nord Streamin laajennus ovat yksityisiä kaupallisia hankkeita, jotka perustuvat liiketoiminnalliseen hyötyyn.

K, yksityishenkilö: Kiitos edellisestä kysymyksestä, jossa otettiin esille seikka, joka ei liity YVA-menettelyyn. Yritin samaa yleisötilaisuudessa, joka koski putkilinjoja 1 ja 2, mutta en saanut vastausta myöskään silloin. Lehtitietojen mukaan Suomenlahden pohjasta on varattu kaivosalue, jonka poikki putkilinja kulkee. Missä vaiheessa kaivosalueen lupaprosessi on nyt?

V, Minna Sundelin: Tämä kaivosalueen valtaushakemus tehtiin Nord Stream -hankkeen aikana. Tiedotusvälineiden mukaan Työ- ja elinkeinoministeriö hylkäsi hakemuksen sillä perusteella, että kaivosvaltauksen perusteena eivät olleet kaupalliset tavoitteet.

K, yksityishenkilö: 3. ja 4. putkilinja alkavat suunnitelmien mukaan Inkerinmaalta eivätkä Säkkijärveltä. Mikä on 3. ja 4. putkilinjojen tarkempi rantautumispaikka?

V, Tiina Salonen: Venäjällä harkitaan kahta vaihtoehtoista rantautumispaikkaa, Kurkolanniemeä ja Kolkanpäättä. Näissä paikoissa tehdään lisätutkimuksia, joiden perusteella paras rantautumispaikka valitaan. Nykyisellään rantautumispaikasta ei ole vielä tehty päätöstä.

H: *Keskustelua rantautumispaikkojen suomenkielisistä nimistä.*

K, yksityishenkilö: Kuinka kaukana Suomen rannikosta Suomen talousvyöhykkeen raja on?

V, Tore Granskog (Ramboll): Se on noin 15 kilometrin päässä rannikosta.

K, yksityishenkilö: Mitä annetulle (kansalais)palautteelle tehdään? Saavatko palautteen antajat vastauksen ja kuka sen allekirjoittaa?

V, Päivi Blinnikka: Lausunnot toimitetaan Uudenmaan ELY-keskukselle. Ne luetaan ja julkaistaan ELY:n verkkosivuilla. Ennen julkaisemista poistetaan henkilötiedot (nimi, osoitteet jne.). Uudenmaan ELY-keskus laatii yhteenvedon palautteesta viranomaisten käyttöön. Yhteysviranomaisen ottaa lausunnot huomioon omassa YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan. Koska hanke on kansainvälinen, lausunnot ja mielipiteet toimitetaan myös ympäristöministeriölle yhteenvedon laatimiseksi muita maita varten.

K, yksityishenkilö: Onko YVA-menettely sama jokaisessa maassa? Miten vaikutusten arvioinnit liitetään yhteen ja kuinka hidas prosessista tulee?

V, Päivi Blinnikka: YVA-prosessien koordinointi on haastava tehtävä. Prosessi perustuu EU:n direktiiviin ja se käydään läpi kaikissa maissa, jotka katsotaan aiheuttajaosapuoliksi. Käytännöt voivat vaihdella maittain. Esimerkiksi Suomessa aikarajat ovat hyvin tiukat. Tavoitteena on kuitenkin koordinoita prosessit niin, että ne suoritetaan samanaikaisesti. Myös muut Itämeren maat voivat kommentoida Suomen YVA-menettelyä ja Suomella on oikeus kommentoida muiden maiden ympäristövaikutusten arviointeja. Yhteenvedo rajat ylittävistä vaikutuksista esitetään Espoo- raportissa.

K, yksityishenkilö: Asiakirjat ovat hyvät ja selkeät. Mutta mitä putkilinjoille tapahtuu arvioidun 50 vuoden käytön jälkeen? Suomalaisten on varmasti maksettava putkilinjojen käytöstä poistamisesta, koska Nord Streamia ei 50 vuoden jälkeen enää ole.

V, Tiina Salonen: Putkilinjojen käytöstä poistamisen eri vaihtoehdot suunnitellaan arvioitaviksi YVA:ssa. On kuitenkin selvää, että 50 vuoden suunnitellun käyttöiän aikana tekniikka kehittyy. YVA:n arviot voidaan tässä vaiheessa perustaa vain nykytietämykseen. Arvioitavat vaihtoehdot ovat 1) putkien jättäminen merenpohjalle joidenkin valmistelevien toimien jälkeen ja 2) putkien nostaminen ja kuljettaminen maalle. Nord Stream -putkilinjojen 1 ja 2 osalta suunnitelma käytöstä poistamisesta on toimitettava vesilupaviranomaiselle hyvissä ajoin. Suunnitelman perusteella viranomaisen päättää, mikä on paras menettely. Nord Stream käyttää putkilinjoja 1 ja 2 vähintään suunnitellut 50 vuotta ja vastaa käytöstä poistamisesta aiheutuvista kustannuksista.

H, Päivi Blinnikka: Pyydän kirjoittamaan muistioon, että yhteysviranomaisen pyytää hankkeesta vastaavaa arvioimaan myös putkilinjan käytöstä poistamisesta aiheutuvat ympäristövaikutukset.

H, yksityishenkilö: Mahdolliset sanktiot tulisi määritellä, jos käytöstä poistamista ei suoriteta suunnitelmien ja vaatimusten mukaisesti.

H, yksityishenkilö: Kiitos, että kutsuite meidät tänne, ja onnea tehtävällemme.